GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a“ ese:
Marti'a, Joui'a si Sambat'a.
Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 19. **Sambata, 14|26 Februariu** **1881.**

Solidaritate.*)

1860—1865.

Brasiovu, 22. Ianuariu.

XV. Déca guvernulu austriacu avea missiunea de a creá unu compromissu intre vointi'a Monarchului si a popóreloru, atunci elu trebuiea se tiena contu si de vointi'a poporului romanu, pe care capulu statului asemenea dorea se'lu faca partasiu la beneficiele vietiei constitutiunale. In Ardealu cu deosebire, unde se tractá de reformarea legiloru fundamentale ale tierii in favórea egalei indreptatiri politice-nationale a Romaniloru, dorintiele si postulatele poporului romanu trageau greu in cumpana.

Ministrulu Schmerling candu a disu càtra unulu din Archiereii romani, cà „nu póte avea nimicu in contra, cá Romanii sè se adune si sé se consulte despre sórtea si viitoriulu loru“, a recunoscutu indirectu, cà acést'a sórte si acestu viitoriu era in man'a Romaniloru si depindea mare parte dela atitudinea loru.

Celu ce póte dispune asupra sórtei si a viitoriului seu, trebuie se aiba si vointi'a s'a propria, acést'a e claru si neindoiosu. Prin urmare si Romanii ardeleni au trebuitu se aiba vointi'a loru candu s'au adunatu cá sè se consulte asupra sórtei si a viitoriului natiunei loru.

Se póte óre dupa tóte cele premise sustiené despre membrii conferentiei dela 1/13 Ianuariu 1861, intrunita in Sibiiu, cà ar' fi avutu vointi'a loru propria, séu, mai bine dîsu, cà ar' fi representatu vointi'a poporului romanu ardeleanu? Credemu a fi doveditu din contra, cà in acea conferentia a predomnitu in realitate vointi'a capiloru celoru doue confessiuni romane, cari o au conchiamatu si o au comandatu.

Si óre, ne va intreba unulu séu altulu, Archiereii nostri, de fericita aducere aminte, nu au voitu totu aceea, ce a voitu si poporulu, nu le zàcea loru la anima inainte de tóte binele poporului? Adeveratu: Astadi dupa doudieci de ani credemu cà nimenea nu se mai póte indoi despre aceea, cà Archiereii - conducètori din anii 1860 aveau cele mai bune intentiuni pentru poporu, dér' ei singuri recunoscea, cà positiunea loru nu le concedea de a face pentru poporu in ori-ce momentu totu ce le dictá póte anim'a loru, ei singuri se plangeau „cà au datorintie oficióse adese neplacute càtra guvernu.“

Dér' mai multu inca. Archiereii nostri au declaratu pe façia chiaru in ajunulu conferentiei dela 1861, cà ei se considera pe sine, cá nesce medilocitori intre guvernu si poporulu romanu. Chiaru din processulu verbalu alu conferintiei ne potemu convinge claru si limpede, cà Archiereii, cari erau bine vediuti la curte si prin urmare se bucurau si de increderea guvernului, au luatu asupra-le si pentru viitoriu missiunea de a mediloci, cu ajutoriulu „barbatiloru loru permanenti“, cá poporulu romanu „se 'si càstige direptulu seu de natiune politica.“

Ei bine, déca guvernulu era medilocitoru intre vointi'a Monarchului si a poporului, ear' Archiereii cu „barbatii loru permanenti“ erau medilocitori intre vointi'a guvernului si a poporului, cine representá atunci vointi'a poporului? Unde era partid'a natiunala de sine statatóre dela 3/15 Maiu 1848, unde erau conducètorii ei, cari se sustiena si se apere in façi'a tronului si a tierei adeveratele postulate natiunale ale Romaniloru?

Nu mai incape indoiéla, cà actiunea medilocitóre a partidei romane guvernamentale, inaugurata la 1/13 Ianuariu 1861, potea se aiba numai atunci unu resultatu practicu favorabilu pentru poporulu romanu ardeleanu, déca se radîmá pe actiunea energica a unei partide nationale de sine statatóre. Adunarea dela Sibiiu inse, care avea mai multu caracterulu unui congresu bisericescu, nu numai cà nu a favorisatu, dér' a suprimatu chiaru renascerea acestei partide prin monopolisarea conducerei natiunale.

Rivalitatea si concurenti'a intre confessiuni a absorbitu intrég'a vieatia publica a Romaniloru ardeleni in anii 1860—1865 astfeliu, cà cei ce nu voieau sè se inroleze sub stégulu unuia din cei doi Archierei, trebuiea sè se retraga cu totulu din lupta si sè remana spectatori passivi. Conferenti'a dela Sibiiu constituindu-se si organisandu-se pe bas'a paritatii confessiunale, a divisatu pe Romani si politicesce in doue tabere. Fiacare din aceste tabere portá cocard'a confessionala a Archipastoriului lui conducètoriu.

Dualismulu confessionalu in conducerea politica a adusu cu sine, cà fiacare din Archierei càutá se esercéze o influintia si o putere càtu mai mare asupra fiiloru lui sufletesci. Astfeliu voiau Archiereii se sustiena ecuilibrulu intre confessiuni, cari incheiasera unu armistitiu, spre a face possibila o actiune comuna politica, ei credeau totodata cà pe acést'a cale li se vá mari si autoritatea façia de guvernu, de care aveau mare lipsa pe càtu timpu voieau se castige natiunei romane dreptulu seu.

Principiis obsta — dice vechi'a macsima filosofica. Déca acei fruntasi ai poporului, cari au vediutu si au cunoscutu fórte bine inconvenientulu, ce se facuse cu modulu conchiemarei conferentiei romane dela 1861, in locu de a provocá pe Romani se nu caute la forme, ar' fi protestatu in contra pretensiunei acelei adunari improvisate de a representá vointi'a natiunei, lucrurile ar' fi luatu o directiune cu totulu alt'a, miscarea natiunala de sine statatóre nu ar' fi fost asia curêndu suprimata si cu timpulu s'ar' fi potutu earasi redicá cá unu fenice din cenusia partid'a nationala dela 3/15 Maiu 1848.

Fruntasii romani dela conferentia dandu inse mâna de ajutoriu la crearea dualismului confessiunalu in conducerea politica natiunala si la monopolisarea acestei conduceri, au pusu pe Archierei intr'o situatiune periculósa si fórte espusa, i-au lipsitu de singurulu radiemu tare si siguru, ce 'lu potea avea actiunea loru si i-au facutu cu totulu dependenti dela grati'a celoru dela putere.

Sub asemeni impregiurari, neputendu-se radîmá in vointi'a poporului, Archierii erau siliti a se sprigini totu mai multu in guvernu, de unde vine cà tóte planurile ce le croisera pentru càstigarea dreptului natiunei romane, au trebuitu se cada, in momentulu, càndu a cadiutu si guvernulu, pe a caruia bunavointia erau esclusivu basate.

*) A se vedé Nrii 84, 100, 101, 102, 103 si 104 ai „Gaz. Trans.“ din anulu 1880 si Nr. 4, 5, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17 si 18 din 1881. Red.

Cronic'a evenimenteloru politice.

Multele esecutiuni si urmarile loru triste au pusu pe ganduri in fine pe cei dela carm'a justitiei. In comissiunea justitiaria a camerei ungare se desbate acuma unu proiectu de lege, care are de scopu a oferi unu scutu mai mare celoru, cari au nenorocirea a fi ajunsi de sórtea esecutiunei. Acestu proiectu de lege stabilesce intre altele, cà tieranului se nu i se póta luá de catra esecutoru ultim'a vaca, séu ultimele doue oi séu doue capre si se i se lasé intotdéuna cinci hectolitre sementia de semanatu. Acestu proiectu de lege contiene afara de acést'a unu siru de dispositiuni, cari tindu a usiurá puçinu starea celui, ce ajunge in ghiarele vr'unui esecutoru de dare séu creditoru fara mila. Vomu reveni asupra lui, candu va fi presentatu dietei.

Intre Boemi nemultiamirea cresce din dî in dî. Lui „Narodni Listy“ din Prag'a i-se scrie din Vien'a:

„Cu càtu se apropia mai tare desbaterea bugetului, cu atàtu devine printre „deputatii nationali“ mai mare nemultiamirea. Ei se temu, cà se voru intórce acasa cu manile góle si dela a dou'a sessinne a Reichsrathului, cà le voru aduce alegètoriloru celu multu o noua dare pe edificii. Cestiunea universitatii pare a fi adormitu cu totulu. In privinti'a conchiamarii unei anchete nu s'a luatu inca nici o hotarire; lucrurile se petrecu, cá si candu ar' voi anume se-se lase profesoriloru nemtiesci timpu pentru demonstratiuni ultra-nemtiesci“. . .

„Eu declaru categoricu, cà br. Haymerle se amesteca din punctulu de vedere alu politicei esterne in cestiunea acést'a, voindu sè se mantiena caracterulu nemtiescu alu universitatii „Carolina Ferdinandea“. Br. Haymerle nu se amesteca acum pentru prim'a óra in afacerile interióre cislaitane; elu a protestatu la contele Taaffe si contra agitatiunii lui „Narodni Listy“, relativa la redicarea monumentului lui Schiller in Prag'a, notificandu-i, cà o asemenea agitatiune ingreunéza positiunea Austriei façia de imperiulu germanu. Com. Taaffe intreveni in urm'a acést'a pe langa deputatii boemi, cari apoi facura declaratiunea antinationale, cà n'au nimica in contr'a unui asemenea monumentu. De aci provine inversiunarea, ce domnesce printre deputatii boemi contr'a baronului Haymerle. Unii deputati voru se intreprinda in clubu unu pasu decisivu pentru a derangia acést'a secretomania, ce place atàtu de multu in cele ce se atingu de cestiunea universitatii. Dupa acést'a voru se-si reguleze si atitudinea la desbaterea bugetului.“

— D. generalu Slaniceanu, ministru de resbelu romanu, si d. marsialu alu curtiei Teodoru Vacarescu au plecatu alaltaieri la Berlin, spre a representá pe M. S. R. Domnulu la casatori'a printiului Wilhelm alu Prussiei cu Princes'a Augusta Victoria de Schleswig-Holstein.

In camer'a francesa a avutu locu in 21 Februariu o discussiune, care prin marea agitatiune, ce a provocatu in spirite a fostu aprópe se dè ansa la unulu din acele tumulte, ce vinu inainte asia de desu in camer'a francesa. Ansa a datu la acést'a discussiune o depesia cuprinsa in cartea albastra Anglesa, in care represent. Angliei in Constantinopole d. Corbett reporta, cà guvernulu francesu promisese grecilor tramiterea generalului Thomassin, cá se le reorganiseze armat'a, si darea de 30 de mii de pusci din arsenalele statului. Press'a reactionara, luandu ansa dela acést'a depesia, incepù o vehementa campania contra d-lui Gambetta, necrutiandu a-i aduce pêna si cele mai absurde si ridicule acusatiuni, cà densulu ar' avé unu cabinetu secretu, a caruia politica nenationale voiesce se impinga Franç'a la nisce aventurióse intreprinderi de resbelu, pêna candu politic'a guvernului este o politica nationale, alu careia scopu este mantienerea pacii.

De sine se intielege, cà, asemeni acusatiuni, aduse in legatura cu depesi'a d-lui Corbett, nu lipsira a ingriji chiaru si pre toti aceia, cari pe langa aceea, cà sunt cei mai sinceri sprigiuitori ai guvernului actualu, nu voiescu cu nici unu pretiu astadi turburarea pacii. Acestia, voindu se clarifice situatiunea càtu se póte mai curêndu, asternura prin d-lu Devès, presiedintele stangei republicane din camera, guvernului o interpelatiune in privinti'a veracitatii celoru cuprinse in telegram'a raportata de cartea albastra anglesa. Dlu Devès intreba pe guvernu, déca este adeverata promissiunea, ce dice telegrama angleza, c'a facutu guvernulu Greciloru de a-le tramite arme francese si, déca acést'a promissiune este adeverata, atunci pentru ce nu-se afla in cartea galbena nici o urma despre dens'a? De asemenea intreba, déca este adeveratu, cà preste Havre si Marsili'a s'au espedatu arme la Aten'a. Ne adeverulu fapteloru raportate trebue desmintitu prin declaratiuni positive. D-lu Ferry respunse, cà nici ministrulu de resbelu, ni-

ci guvernulu n'a promisu vre-odata Greciloru 30 de mii de pusci. Este adeveratu, cà guvernulu grecescu a facutu o asemenea cerere, guvernulu francesu inse n'a satisfacut'o. Ministrulu néga cà s'ar' fi datu arme prin intermediulu de persóne private; déca asia ceva ar' fi adeveratu, atunci guvernulu ar' trebui pusu in stare de acusatiune. Aceste energice si categorice declaratiuni ale ministrului presiedinte spulberara in ventu tóte faimele si fabulele, càte au avutu cursu pên'aci in privinti'a missiunii, ce era sè-se concréda generalului Thomassiu si a faimóseloru 30 de mii de pusci.

Deputatulu D. Duprat, pomenindu faim'a despre unu guvernu secretu, provóca a-se face lumina deplina de asta-data si in privinti'a acestei cestiuni, pe care reactiunea o esploatéza intr'unu modu atàtu de nedemnu. Acést'a aduse la tribuna pe d-lu Gambetta, pentru a respunde singuru la nesce acusatiuni, ce i-se facu necurmatu de atàtu timpu din partea pressei opositionale de tóte nuantiele.

Presiedintele camerii sub imperiulu unei irritatiuni visibile a improvisatu unulu din cele mai elocinte discursuri, ce a pronunciatu vre-odata. Se raportéza, cà d-lu Gambetta n'a vorbitu nici-odata cu atàt'a energia si decissiune, cá de asta-data! Efectulu vorbirii sale asupr'a camerii a fostu mai pre susu de ori-ce descriere.

Pre candu drépt'a stetea cá si incremenita si incerca numai odata o mica intrerumpere ironica, stang'a aplaudà minute intregi astfeliu, cà tóte unghiurile camerei resunau de puternicele aplause. Estragemu urmatórele din discursulu marelui tribunu francesu Gambetta:

„Credu, cà nu me insielu, càndu dicu, cà celu mai marsiavu lucru la unu omu este, candu elu in lucruri de ale statului urmaresce scopuri personale. Despre omulu, care stà inaintea D-v., s'au nascocitu o multime de fabule si legende, de invinuiri si naratiuni copilaresci si reutatióse. N'amu càutatu nici-odata ocasiunea se le infierezu precum merita, pe càtu timpu am fostu atacatu pe terenulu politicii interne. De óra ce inse acum incepu se fiu suspitionatu si in ceea ce se atinge de politic'a esterna, asiu comite o crima de laesa patria, déca asiu tacé. Ei bine! Declaru acum inaintea D-v. si contra tuturoru legendeloru despre influinti'a si ingerinti'a mea, fara frica cà voiu fi desmintitu fia din partea celoru, cari s'au retrasu, si cari astadi sunt cu totulu liberi, cà eu niciodata si ni nici intr'o impregiurare n'am interveuitu nici de aprópe nici din departare, pentru cá se dau sfaturi séu porunci. Eu n'am dreptulu se ingerezu asupr'a opiniunei guvernului, nici chiaru cu opiniunea mea, pe care ce e dreptu am dreptulu se mi-o manifestezu, pe care inse a-o pastra 'mi tienu de o datorintia (aplause sgomotóse in stang'a). Vina diplomatulu, ministrulu séu agentulu vre unui germanu si spuna, déca i-am datu eu vre-odata vre-o instructiune. Se vina si se spuna, déca esiste unu cabinetu, „unu cabinetu secretu“, care ar' avé o politica nationale, care nu este nationale si care merge alaturi cu politic'a reala a guvernului (aplause repetite). O spunu acést'a cu vehementia, pentru cà semtiu deja de multa vreme irritatiunea acestoru calomnii. Eu nu sunt aci pentru aperarea mea personale, ci pentru cá se-mi ceru cá deputatu partea mea de responsabilitate. In diu'a in care voiu avé se lucrezu cá deputatu séu cá altuceva, cea d'antaia datoria a mea va fi, se reclamu responsabilitatea pentru faptele mele. Guvernulu este singuru, care a condusu politic'a esterna in tóta libertatea. Déca lumea ar' fi mai drépta, atunci ar' poté sci, cà intr'unu timpu, candu puteam vorbi liberu, eu am desfatuitu mergerea la Berlinu. Eu nu suspitionezu pe niminea, eu dau politicii guvernului increderea mea, cu tóte cà eu am o alta politica. Eu 'mi amu sentimentele si ideile mele, eu potu astepta! (mare miscare)“.

In decursulu mai departe alu vorbirii d-lu Gambetta, facêndu alusiune la cuventarea s'a de la Cherbourg, dîce, cà s'a feritu cu ingrijire de ori-ce enunciatiuni resboinice, n'a pledatu de locu pentru o politica agressiva; nu s'a amestecatu de locu nicî in cestiunea missiunii generalului Thomassiu, nici in cestiunea demonstratiunii cu flot'a inaintea Dulcigniei. Elu s'a retienutu dela ori ce critica a politicii guvernamentale, n'a agitatu nici intr'unu sensu nici intr'altulu. Intrég'a responsabilitate pentru acést'a campania o pune in spinarea partideloru dusmane republicii. Manevr'a loru inse va fi zadarnicita. Natiunea va sci se distinga pe aceia, cari voiescu s'o insiele, de aceia, cari 'si iubescu patri'a pêna la mórte! (aplause asurditóre in stang'a). —

Acestu discursu a avutu unu fórte mare resunetu atàtu in Françi'a, càtu afara de Franci'a. Elu dovedesce chiaru si limpede, cà Franci'a n'are astadi nici pe departe cugetulu de a-se arunca in cine scie ce aventuri de resbelu.

Nu este greu a vedé, care este scopulu ascunsu alu articuliloru alarmatori publicati de foile germane in contra Françiei. D-lu de Bismarck ar' voi se provóce indirectu la resbelu pe Franci'a. pêna candu consolidarea ei interna nu va deveni deplina. Cancelariulu de feru scie fórte bine, cà cu càtu va trage Franci'a mai mare profitu din o indelungata era de pace, cu atàtu 'i va fi imperiului germanu mai greu se reésa invingêtoriu din lupt'a de revansia, ce este inevitabile in viitoriu intre cei doi puternici vecini. Ce se atinge de ómenii cari carmuescu astadi Franci'a, ei pentru momentu n'au nici decatu ideile belicóse, ce li atribuesce press'a germana. In acést'a se oglindézà adeveratele sentimente ale multimii, care astadi nu voiesce se auda de càtu de pace.

D-lu Blowitz, corespondentulu parisianu alu diarului „Times“ ié in aperare pre d-lu Gambetta contr'a insinuatiuniloru de totu soiulu, ce nu incéta a-i face organele adicte d-lui de Bismarck. Diaristulu anglezu scrie:

„Generalulu Vinoy dicea, sunt acum mai multi ani: „Déca unu francesu ar' vorbi despre revansia, elu ar' merita se fia impuscatu; déca inse n'ar' cugeta la revansia, ar' merita se fia spendiuratu.“. Aci este chei'a atitudinii d-lui Gambetta. Elu scie, cà in ochii natiunii elu personifica resbunarea si cà acést'a este secretulu popularitatii sale; elu scie inse si aceea, cà Françi'a se teme de orice intreprindere nefolositóre din partea s'a, si in acest'a zace slabitiunea lui. Tactic'a lui consta in a-'si areta alternativu façi'a, care produce nelinisce, si pe aceea, care provóca entusiasmulu. La Cherbourg o aretà pe un'a si in camera pe ceealalta. In anim'a s'a acum elu nu viséza despre unu resbelu si nici nu-lu doresce. Déca inse ar' puté in fapta se imbrace o uniforma, fara se se faca ridiculu, si se conduca armate la victoria, atunci Françi'a si pacea lumii s'ar' afla in mare pericolu; inse elu, care póte face atàtea lucruri, nu este in stare se-'lu faca pe acest'a si acest'a este unulu din acele puncte, in care-'lu intrece d-lu de Bismarck. In o atare positiune cade responsabilitatea pre umerii organisatoriului civilu, pêna candu triumfurile si entusiasmulu devinu partea generalului invingêtoriu.“ — D-lu Blowitz, crede, cà d-lu Gambetta va juca inca multu timpu acestu jocu duplu.

Nou alesulu presiedinte alu consiliului municipalu alu Parisului radicalulu Sig. Lacroix, ocupandu fotoliulu presidentialu a tienutu unu discursu, unde a espusu program'a, la a careia realisare tientescu cei, cari l'au alesu presiedinte alu consiliului. Estragemu din acestu discursu cele mai importante pasagie:

„Nici unu orasiu din lume n'a suferitu atàtu de multu pentru caus'a libertatii cá Parisulu. Nici unu orasiu inse nu intempina o neincredere mai incurabile de càtu elu, candu cere si pentru sine libertatea, ce a cucerit'o pentru altii. Chiaru astadi se afla ómeni de statu republicani, cari credu, cà trebue se refusè Parisului aceea, ce acorda Lyonului si cari numescu legea, ce delaturà pe primariulu alesu alu Parisului, o lege liberale! Cá representanti ai Parisului noi amu protestatu contr'a acestei nedreptati si amu cerutu pentru Parisu aceea, ce i-se cuvine. Noi amu cerutu, cá Parisulu se decida elu singuru asupr'a financieloru sale, asupr'a politiei, asupr'a invetiamentului, si a assistentiei sale publice. Centralisarea administratiunei, acést'a mostenire dela vechiulu regimu, apasa si astadi asupr'a Parisului, care sta mai multu decàtu ori-care alta comuna sub functionari, ce i-au fostu impusi de acel'a. Consiliulu seu municipalu nu este decàtu unu comitetu consultativu; nici un'a din decisiunile sale nu se póte esecuta fara invoirea prefectului; primariulu impusu, déca i place o póte refusá fara se fia obligatu a motiva refusulu seu. In numele Parisului amu cerutu delaturarea acestoru obiceiuri despotice. Acum trebue se creamu libertatea, o mare innovatiune acésta intr'o tiéra, care a fostu atàtu timpu prad'a unui spiritu monarchicu. Aideti se unimu cu totii in acestu scopu tóte silintiele nóstre; se procedemu cu prudenti'a ce o ceru interesele republicei dér' si cu energi'a, ce ni-o impune mandatulu nostru!“

In privinti'a cestiunii orientale se anuncia din Constantinopolu, cà ambasadorii puteriloru europene au comunicatu in 20 Febr. guvernului din Stambulu respunsulu guverneloru loru la not'a turcésca din 14 Ianuariu. Puterile semnatare priimescu propunerea Portii, de a-se incepe pertractari noue pentru aplanarea conflictului turco-grecescu; éra despre declaratiunea, cà Turci'a se va tiené in defensiva façia de Greci'a, luara actu. Se comunica mai departe in modu oficiosu, cà respunsurile conglàsuescu tóte si cà in ele se dà espressiune sperantiei, cà concessiunile ulterióre, a caroru precisare o astépta d-nii ambasadori in curêndu, voru duce la o solutiune pacifica a cestiunii fruntariiloru. (?) La predarea respunsuriloru mai multi ambasadori ar' fi esprimatu dorinti'a, cá Pórt'a se faca totulu pentru a preveni in decursulu pertractariloru ori-ce incurcaturi resbelnice. In acelasiu timpu nisce telegrame, ce pretindu a veni dintr'unu isvoru siguru din Stambulu, ne spunu, cà respunsurile puteriloru europene la not'a turcésca nu sunt tocmai conglasuitóre. Dupa ele Angli'a si Itali'a ar' fi cerutu dela Pórt'a otomana, cá ea se faca mai antaiu cunoscutu maximulu concessiuniloru, ce este dispusa a face; pre candu celelalte puteri declara, cà ele sunt gat'a se intre cu Pórt'a in pertractari. Cu tóte cà diferinti'a nu este tocmai insemnata, ea dovedesce totusi disharmoni'a concertului europénu. Din caus'a acestei disharmonii scirile din Aten'a capeta o mare importantia. Ele ne spunu in fapta, cà d-lu Cumunduros a propusu camerei, intre aplausele acesteia, unu decretu regescu, care dispune mobilisarea tuturoru reserveloru. Guvernulu grecescu este acum cá si mai 'nainte decisu a nu lasa nimicu din pretensiunile sale.

In ministeriulu de esterne din Londr'a prevaléza credinti'a, cà lucrurile in Orientu totu voru veni la unu resbelu, desi localisatu. Grecii au mersu cu inarmarile loru deja cu multu mai departe, decàtu, cá se mai póta cede, chiaru si déca afara de Janina si Mezzovo li s'ar' dá totu ce ceru. Sunt cu totii convinsi, cà nouele pertractari din Constantinopolu nu voru reesi, si cà singurulu omu, care ar' mai puté indupleca pe Greci, se primésca unu compromissu, este d-lu Gladstone. Déca tóte puterile europene s'ar intielege, cá se dè decisiuniloru din Berlin o modificatiune, prin care se remana la Turci'a numai singur'a Janin'a si déca d-lu Gladstone s'ar pune se declare, cà acést'a este totulu, ce se póte face pentru Greci'a, atunci póte cà in cele din urma acést'a totu ar' cede. — Se scie inse, cà Grecii tienu chiaru la Janin'a mai multu decàtu la ori ce: deci chiaru candu s'ar' intempla cele de mai susu, o cedare din partea loru devine fórte puçinu probabile.

Guvernulu Rumeliei orientale a insarcinatu pe comandantulu gendarmeriei si militiei, Strecker, a incepe imediatu organisarea reservei prevediute prin statutu organicu. Acést'a dispositiune a lui Aleco-pasia, dupa cum se spune, a fost urmarea unei provocatiuni a comitetului permanentu alu adunarei provinciale. Acésta in una din siedintiele din urma a hotaritu, se mijlocésca la guvernu, cá in consideratiunea starei politice se grabésca introducerea si esecutarea esercitiului anualu alu reservei, dupa cum se prevede in statutu'u organicu.

Directiunea financiara din Rumeli'a orientala a facutu in dilele acestea la „Banque Imperiale Ottomane“ din Constantinopolu o plata a contode 30 mii lire ottomane, in contulu tributului de 240,000 lire, ce are se platésca Rumeli'a resariténa Portiei. Plata s'a facutu la numit'a banca din causa, cà numitulu tributu e amanetatu pentru datori'a publica a Turciei.

In Stambulu circula scirea, cà Suleiman Bey, care a ocupatu Mitrovitza cu 500 de ómeni in numele ligei albanese, a primitu ordinu se intinda stapanirea ligei pêna la Sienica in pasialiculu Novi-Bazar-ului. Pórt'a otomana este aplecata a acordá Albaniei o autonomia marginita si, fiindu-cà lig'a i-a promisu a-se lupta contr'a Greciei, pentru aceea i-s'au tramisu pusci de sistem'a noua. —

Noulu Guvernu spaniolu a datu o circulare oficiale càtra tóte autoritatile din tiéra, in care le espune liniamentele de capetenia ale politicii ce este hotaritu se urmeze in viitoriu. Autoritatile sunt provocate se pazésca legile cu tóta strictieti'à si se se abtiena dela orice amestecu in afaceri de partidu, pe càta vreme nu le va sili la acést'a aplicare a legiloru. Circular'a declara mai departe, cà guvernulu nu are scopulu se jóce unu rolu ambitiosu in politic'a esterióra; ci tóte silintiele sale 'si-le va concentrá mai multu la incheiarea de tractate de comerciu. —

„La Gazetta d'Italia“ ne spune, cà d-lu Canovas del Castillo, fostulu presiedinte alu ministeriului spaniolu, simtîndu-se tare ofensatu de modulu, cum l'a delaturatu dela guvernu, regele Alfonso, pentru tronulu caruia a luptatu atàtu de multu, va parasi pentru totu-deaun'a Spani'a si se va asiediá in Itali'a. Dupa turnur'a ce au luatu-'o lucrurile politice in Spani'a este fórte puçinu pro-

babila revenirea in curêndu la guvernu a d-lui Canovas, elu va avé deci timpu de ajunsu se cugete sub seninulu ceriu alu Italiei la briliant'a s'a cariera din trecutu.

Impucinarea poporatiunei in Ungari'a. — Sub titlulu acest'a publica „Sieb. d. Tageblatt“ unu articulu remarcabilu, in care se dîce intre altele: Tóta lumea s'a miratu, candu inainte c'unu anu poporatiunea din partile nordice ale Ungariei a inceputu se emigreze in massa in Americ'a. Ungari'a a fost o tiéra de colonisti si inca si acuma are o poporatiune rara si tocmai de aceea a trebuitu se surprinda emigratiunea. Ea este unu semnu cà tiér'a sufere. Miseri'a cea mai amara si nemultiamirea este singur'a causa a emigratiunei. Aci nu ajuta predicele frumóse la cari au fost provocati preotii din partea d-lui Tisza, n'ajuta nici incercarea de a opri in locu pe emigranti prin panduri, cum se intempla in Casiovi'a. Chiaru sè se incuie hermeticu tiér'a in tote punctele, dice I. B. Say, poporatiunea, care voiesce se parasésca tiér'a, totu ar' emigrá „adeca prin usi'a mormentului.“

Micsiorarea poporatiunei se semte in cercurile guvernului inca si mai durerosu decâtu emigrarea. Numerarea poporului din anulu acest'a constata, cà dela anulu 1870 poporatiunea a scadiutu in comitatulu Uniadórei cu 9138, in alu Sibiiului (scotiendu afara orasiale Sibiiu si Sebesiu) cu 5426, in comitatulu Tîrnavei mari cu 5642, in alu Brasiovului (afara de Brasiovu) cu vreo 6000, in alu Turd'a-Ariesiului cu 1211, in alu Clusiului cu 9282, in comit. Bistritia-Nasendu (afara de Bistritia) cu 2810, in alu Satmarului cu 20,000, in comit. Aradului cu 20,313, in alu Temisiului cu 22,000 s. a. Numerulu aceloru comitate, in cari poporatiunea sè se fi inmultitu, este micu.

Omenii dela biroulu statisticu din Pest'a s'au speriatu de aceste resultate ale conscriptiunei poporului si ceru deslusiri asupra causeloru impuçinarii poporatiunei; ei ar' voi se atribue acestu tristu resultatu unei neecsacte numerari. Inse inzadaru! tóte dovedescu, cà in realitate poporatiunea a scadiutu in modu inspaimentatoriu. — Este fórte remarcabilu, cà impuçinarea poporatiunei dela 1870 incóce s'a intemplatu tocmai intr'o perioda de pace; in Bosni'a au peritu multu câteva sute de fii ai acestoru tieri. Acést'a mica perdere nu se póte luá in consideratiune façia de o micsiorare a poporatiunei cu atatea mii, in periódele anteriôre cu tóte resbelele dela 1859 si 1866 nu scadiuse poporatiunea; nici bólele, cum a fost coler'a din 1873, nu potu se fia caus'a.

Adeverat'a causa a impuçinarei poporatiunei este: reau'a administratiune. Datele numerarei poporului contienu o sentintia nimicitória, o acusatiune in contra administratiunei impositeloru, care a facutu impossibila formarea capitalului, in contra justitiei, care prin procedur'a ei trâganatória si prin unilateral'a impunere a limbei maghiare nu si-a atinsu problem'a si in contra administratiunei interióre, care este lasata prada luptei selbatice a partideloru. In adeveru! Basele statului ungaru, pe cari intieleptulu rege Stefanu le indicà cu cuvintele, cà domnirea limbei si a moravuriloru unei singuru poporu este slaba si nestatornica, nu potu fi parasite fara cá se urmeze pedéps'a. Esecutarea nebunescului processu de maghiarisare este impreunata cu mari jertfe, cu privire la bunastarea, moralitatea, numerulu poporatiunei si in fine totusi remane impossibila.

Inzadaru au fost admoniarile baronului Sennyey, (dela care deriva cuventulu „administratiune asiatica“), cá se nu se risce totu viitoriulu, pentru cá Ungari'a se póta figurá in presentu cá statu mare, zadarnice au fost si admoniarile vice-comitelui din Pojoniu Paul de Bacsak. Probabilu, cà cei dela guvernu voru voi si acuma se cocolosiésca resultatulu conscriptiunei poporului. Este o slabitiune omenésca, care face pe ómeni se 'si astupe urechile, cá se n'auda neplacutulu adeveru. De aceea carulu statului va mai inaintá inca câtuva timpu pe cărarea stricatiunei. Dér peste alti diece ani resultatulu va fi si mai reu. Cine nu voiesce se véda, trebuie se semtia.

Orade'a mare 22 Febr. 1881.

Onorate D-le Redactore! In Nr. 16 a. c. alu pretiuitului diaru „Gazét'a Transilvaniei“ D. corespondinte dela Aradu, scriindu despre incercarile ce se petrecu pe acum la noi, pentru asecurarea institutelorii de invetiatura si educatiune, ce le avemu, relativu la gimnasiulu de Beiusiu, intre altele dîce cu tóta precisetatea: „Aceea inca scimu, cà dominiulu episcopescu de Orade'a mare aduce la anu venitu dela 60 pâna la 100 mii fl. v. a. — Acést'a asertiune prea categorica a D. corespundinte me face a crede firmu, cà D-s'a fara indoiéla va fi sciindu de acele isvóre si venituri in dominiulu episcopescu din vorba, despre cari nici chiaru noi esti mai deaprópe, si portatori ai sórtei necasuriloru lui, dieu nu scimu nimica. Inse nu me indoiescu, cà d. corespundinte bine scie si aceea si profundu semtiesce, cà in interesulu institutelorii nóstre, dupa impregiurarile de façia, noi avemu nu numai a bate vorb'a, ci a face totu. Me semtiescu dreptu aceea prea indetoratu a invitá aci cu onóre pe D. corespundinte dela Aradu, cá in interesulu unicului gimnasiu romanescu din Ungari'a, prin urmare in interesulu bunului publicu alu nostru, se nu-'si crutie ostenél'a de a veni au singuru in persón'a, au a tramite pre cineva, despre cari vorbesce in pluralu, la Orade'a au la Beiusiu, si aci cu tóte diuariele cassei si scrisorile dominali la mana, si cu tóte medilocele, ce va pofti se 'i punemu spre dispusetiune, se ne arate isvórele si venitulu de 60 pêna la 100 mii fl. v. a. pe anu alu acelui dominiu episcopescu, — si atunci nu mai contribuésca nime nici unu cruceriu pentru gimnasiulu de Beiusiu, càci va fi sustienutu de aci, cá si ori care institutu de pe teritoriulu Ungariei. Ba din parte-mi sum in trist'a pusetiune de a garantá D-lui corespondinte si aceea, cà déca aru fi in stare a descoperi in acelu dominiu, intre giurstarile presente, unu venitu anualu curatu numai 6 mii fl. v. a. si din acel'a se va dá jumetate pentru gimnasiulu de Beiusiu.

Cá se vedemu odata, cà de pe unde si cari suntemu la inaltimea detorintieloru nóstre façia de prosperarea si interesele comuni, ve rogu cu tóta onórea, Préstimate dle Redactore, a dá locu in colónele Gazetei acestoru orduri, — si apoi D-le Corespondinte vorb'a se fia!

Paulu Vela
canonicu.

Aradu, 20 Februariu n. 1881.

Prea On. Dle Redactoru! Este bine se inregistramu totu ce se petrece mai de interesu in viati'a poporului romanu; de aceea Ve-aducu la cunoscintia, cà pentru infiintiarea (eu nu dicu „reinfiintiarea“ cá altii de pe la noi, de óra-ce pe ce a fostu nu potemu dá nemicu) asociatiunei aradane junimea nóstra a arangiatu balu. Petrecerea s'a tienutu Joi in 17 l. c. in sal'a cea spatiósa dela hôtel „Crucea alba“. Intru câtu am potutu aflá eu, salónele de dansu au cuprinsu preste 60 parechi; de aici se vede, cà publiculu nostru este insufletitu pentru infiintiarea asociatiunei. Referitoriu la toalete a domnitu si puçinu lucsu; unii spunu, cà la nici unu balu aradanu din carnevalulu acest'a se nu fi fostu atâta eleganta si atâtu publicu, precum a fostu la balulu romanu. Au fostu presenti multi notabili, intre cari amintescu pe Ill. S. d-lu Episcopu **Metianu**, fostulu comite supremu Atzél, vice-comitele actualu, doi generali etc. Jocurile natiunali „**Roman'a**“, „**Ardeleana**“ si „**Hora**“ s'au jocatu cu multu entusiasmu; la strainii presenti a facutu impressiune buna impregiurarea, cà Romanulu se scie aflá precumu la munca, astufeliu si in salonu; bá! se parea cà invidiau armoni'a, de care a fostu insoçitu balulu. — Dupa informatiunile ce s'au stracuratu in publicu dela zelosulu comitetu arangiatoriu, venitulu netto se fia de vreo 200 fl. v. a., destulu resultatu dupa ostenelele junimei. Acumu numai betranii trebuie se documenteze la rêndulu loru, cà in fapta le zace la anima caus'a nationala, pronunciata de asta data prin infiintiarea asociatiunei.

Noi cesti ce ne interesamu de caus'a natiunala ne bucurâmu vediendu, cà D-Vóstra lucrati si ve preparati din tóte poterile pentru viitoriele alegeri dietali. Darear' D-dieu, cà articlii Gazetei „**Solidaritate**“ se fia bine cetiti si preceputi de totu romanulu, cá intru adeveru solidaritatea se lege animele Ardeleniloru in caus'a alegeriloru! Dér' la noi D-le Redactoru tóta lumea tace; alegetorii nu sciu ce e de facutu, de óra-ce corifeii dormu somnulu celu de mórte; póte-cà unii se fia ametiti de atare opiu venitu de susu! Destulu cà e reu, pentru-cà despre alegeri tace totu sufletulu, incependu dela vladica pena . . . . Sermane poporu romanu! Eschisu dela beneficiele statului si condamnatu numai se lucri pentru sustienerea trantoriloru, de unde se mai poti aduná venituri si pentru cultivarea propria?! Ce ve mirati déra d-loru redactori ai diuarieloru romane si straine, cà poporatiunea romana din cele mai multe comitate ale Ungariei a scadiutu intr'unu modu formidabilu?! Cine se ingrigesce la noi de starea sanitaria? Cine invétia poporulu, cumu se se acomodeze giurstariloru? Strainii se bucura, déca audu pe tieranii nostri dicêndu, cà „**asiá s'au pomenitu**“, ér' noi pre cele mai multe locuri tacemu si strigâmu se platésca biru preotului, invetiatoriului, notariului etc.

Ne mirâmu noi, dér' mai tare strainii, vediendu ce generatiune fora viatia avemu in tinerimea dela sate. Vorbeamu mai alalta eri despre punctulu acest'a cu unu medicu bunu de aici, care mi respunse, cà mortalitatea cea mare si apoi starea cea misera fisica (corporala) a poporului romanu de pe aici o afla densulu in nagliginti'a mameloru façia de prunci, atâtu inainte câtu si dupa nascere. Si omulu trebue se aiba dreptate, cà-ci storsu fiindu poporulu de ori-ce mâzga, trebuie se amble dupa câstigarea nutrimentului cuotidianu, chiaru si candu e bolnavu si astu-feliu apoi vine, de mamele 'si neglegu pruncii si pe sine insele. — Rele de aceste provinu — dupa mine — si din indiferentismulu nostru façia mai cu tóte cestiunile vitali. Déca este in noi viatia, si despre acést'a nu ne potemu indoi atunci pentru ce nu 'si redica fruntea falang'a fostiloru anteluptatori de mai anu-tiertiu, cà-ci mai toti suntu in viatia? Atâte cercuri electorali romanesci ce avemu si pe tóte se le damu prada strainului? Cugetandu adêncu asupra lucrului, trebuie se te infiori, se storci din ochi lacrimi si se mergi mai departe sustienendu cu vorbele S. scripturi, cà „perirea ta din tine Israile“!

Corespundentele.

Din comitatulu Satmariului 19 Febr.

Onor. D-le Redactoru! Cetindu cu diligintia fói'a D-vóstre multu pretiuita, asteptam cu doru de a aflá vreo corespondintia din pârtile nóstre. Inzadaru inse, totu me amagescu. Nu sciu ce póte fi caus'a, de-ora-ce nimene nu póte crede, cá la noi n'ar' fi objectu, care se intereseze publiculu cetitoriu alu Gazetei. Mi-iau dér' voi'a D-le Redactoru, a ve relatá, unele afaceri dela noi.

„Gazet'a“ constata, cà aveti cunoscintia despre agitatiunea diuareloru maghiare, pentru maghiarisarea nationalitatiloru de sub corón'a S. Stefanu. Devis'a acésta a loru vechia, dér' pururea nóua, o acceptara de programa pentru anulu acest'a si foisiórele, cari aparu in comitatulu nostru. Cu vr'o doi-trei ani mai n'ainte, imitandu pre marii (?) politici din Uniadór'a foitiele din orasiulu Satmaru bucinasera, cà Romanii din giurulu Satmariului, si de pe tiermii Somesiului sunt maghiari romanisati! — Dér' nu avura curagiu a aserá astfeliu si despre Codrenii si Osienii din comitatulu nostru. Chiaru in „Gazeta“ s'a respinsu cu indignatiune imbecilitatea asertiunii loru. Acum dela anulu nou nu védi alta, decâtu nesce opintiri d'a maghiarisá pre jidani, avêndu dispute vehemente cu intielegínti'a jidana din comitatu, ba amestecandu-se chiaru si in afacerile loru confessionale. (Asiá le trebue, déca vréu par force sè se numésca unguri!) Pe noi romanii ne-au mai lasatu puçintelu, dér' avemu sperare a fi atacati câtu mai curendu, de-óra-ce cu jidanii nostri ispravescu grabnicu!

Studeandu mai profundu spiritulu nationalu alu Romaniloru satmareni, ve asigurezu, cà tóte cercârile de a ne face unguri voru suferi naufragiu in stânc'a poternica a consciintiei nóstre nationale!

'Mi vei permite, D-le Redactoru, se atingu puçinu si afacerile nóstre eclesiastice-scolare. De câudu avemu in fruntea diecesei nóstre oradane pre Ill. Sa d-nulu Eppu Mihaiu Pavelu, ne potemu bucurá de unele institutiuni salutarie, introduse pentru confirmarea autoritatii preotiesci, si pentru a dá unu aventu educatiunii poporale. Me retienu a ve dá in detaiu unu raportu despre fatigiósele sale incercari de-a mari fonduiu viduo-orfanalu preotiescu, de-a controla fundatiunile eparchiale prin inactivarea e sactoratului diecesanu, de à asigurá starea gimnasiului de Beiusiu si a professoriloru de-acolo, de a simplificá administratiunea diecesana prin arondarea noua a protopopiateloru etc. — tóte aceste sunt dejá fapte complenite, si publicate in foi prin pene destere.

Beneficiulu parochialu din Carei, impreunatu cu rangulu de Archi-Diaconu foraneu a pârtiloru Satmarene, prin mórtea binemeritatului Tom'a Siorbanu a devenitu vacantu. — Ocuparea acestui postu ne interesézа pre toti, nu numai, pentru-cà este vórba de o parochia de cl. I., ci mai vêrtosu

pentru starea sociala a protopopului din Carei, càci bine sè luamu aminte. Careii sunt metropolea Comitatului, focularìulu administratiunei politice comitatense. Dela nou numindulu protopopu pretindemu, cá afara de insusirile, cari 'lu-facu preotu bunu, se aiba unu renume bunu in Comitatu, se fia versatu deplinu in cunoscintiele administrationali, se fia omu cu védia, dér' mai vertosu se fia romanu adeveratu! — Unu protopopu romanu desteru, care possede calitatile amintite, in scurtu 'si-va eluptá renume, respectulu ocàrmuitoriloru comitatului si prin o atitudine fina si manieri bine alese, — póte castigá multu, atàtu pentru intrég'a romanime din comitatu, càtu si pentru singuratici. Asertiunea mea o confirma odiós'a chestiune a schemei stolarie! Domnii preoti voru sci ce córda atingu!

Din aceste poteti constatá, d-le Redactoru, cà opiniunea publica a Romaniloru gr. cat. din diecesa Oradana, locuitori in comitatulu Satmariului, tinde intru acolo, si doresce, cá Ill. S'a Episcopulu nostru sè se indure a-ne denumi de Vicariu foraneu Satmarénu, pre unu preotu din comitatulu nostru. Sum convinsu, cá nu multu cugetu i-va dá alegerea, cà-ci preotii din comitatulu Satmariu fara esceptiune stau la nivelulu culturei moderne; inse — din fórte multe respecte — ar' fi consultu, cá nou denumindulu protopopu — ceteris paribus — se fia omu cu familia?

Dare-ar' D-dieu, cá dorintiele nóstre se fia considerate de càtra bunulu nostru Archi-Pastoriu, cá prin o alegere fericita se dè credintiosiloru din Carei unu protopopu neesceptionabilu, er' noue unu vicariu, de care se ne potemu mandri, carele in pusatiunea s'a de mare influintia se ne fia o proptea in multu cercat'a nóstra cestiune de natiunalitate.

Cassius.

(Crearea regimenteloru de reserva romane.) „Monitoriulu oficialu alu Romaniei publica urmatorulu decretu:

Art. 1. Se creaza 30 regimente de reserva, càte unulu de fiacare circumscriptiune de regimentu de dorobanti.

Art. 2. Personalulu acestoru regimente se compune din dorobantii si calarasii reservisti, domiciliati in circumscriptiunea fiacarui regimentu de dorobanti.

Art. 3. Fiacare regimentu de reserva va purtá numerulu regimentului de dorobanti, caruia corespunde, si numele judetiului urmatu de denumirea „de reserva."

Art. 4. Fia-care regimentu de reserva este sub-impartitu in acelasi numeru de unitati tactice de tóta trépt'a cá si regimentulu de dorobanti respective, si aceste unitati voru corespunde aceloraşi circumscriptiuni teritoriale.

Art. 5. Regimentele de reserva sunt puse, in timpu de pace, supt autoritatea siefiloru regimenteloru de dorobanti respective, cari sunt insarcinati cu administratiunea si conservarea materialului de tote categoriele, armatur'a si echipamentulu acestoru corpuri.

Art. 6. Oficerii de reserva, medicii si asimilatii, admisi conformu legei din 1 Aprilie 1880, voru fi inscrisi in regimentele de reserva si totu-odata numiti in diferitele functiuni de comandamentu, conformu ierarchiei militare.

Art. 7. Organisarea acestoru corpuri va fi definitivu stabilita in tóte divisiele pèna la 1 Aprilie 1881, astfelu cá, pe acést'a di, fia-care regimentu se aiba intocmite tóte contrólele pe companii si pe clase, si se inainteze ministrului Nostru de resboiu situati'a efectiveloru pe grade si categorii.

Art. 8. Unu regulamentu alu ministrului Nostru de resbelu va determina tóte detailurile privitóre la administrati'a si instructi'a regimenteloru de reserva.

Art. 9. Tóte dispositiile contrarie ordonantiei de facia sunt si remanu desfiintiate.

Datu in Bucuresci la 7 Februariu 1881.

Diverse.

(O serata umoristica musicala) impreunata cu dansu va arangiá Marti, 1 Martiu a. c. in sal'a otelului Nr. 1 orchestr'a diletantiloru din Brasiovu impreuna cu capel'a orasianésca sub conducerea maiestrului Brandner.

(Unu tobasiu romanu.) Ni-se scrie din Deva: In „Kelet" a aparutu unu articlu inflacaratu, scrisu de d-lu K. R. Professoru, nu de multu venitu la scól'a reala in Dev'a, in care se plange, cà in orasielulu Deva mai totu numai romanesce aude vorbindu si tobasiulu dela cas'a orasiului totu romanesce bate si striga, nu inse unguresce; si cà Romanii Deveni au fost cu totii Unguri, cari inse cu timpulu s'au romanisatu. Acestui domnu professoru 'i respundemu: Poporatiunea din orasielulu Dev'a consta, ce-i dreptu, din mai multe natiunalitati, inse majoritatea e romana, care numai romanesce vorbesce si are o societate de lectura romana. Apoi ce face tobasiulu orasiului alt'a decàtu a provocá pe locuitori, se plateasca porti'a statului, arunculu, bani la spitalu, la scól'a reala, se iésa cu caràle cei ce au carà, cei fara carà se iésa cu lopeti si se sape la drumu. Apoi fiindu Romanii mai multi nu trebue ore se faca strigarile romanesce? Bine ar' fi se bata tob'a si d-loru unguri, cá se iésa si se pórte tóte greutatile cu noi dimpreuna. Noi din acestu punctu de vedere alu portarii egale a sarcineloru n'amu avé nimicu in contra, déca d-nii professori dela scól'a reala ar' invetia pe tobasiu se strige si ungaresce."

(Casu de mórte.) In comun'a Sioimosiu lànga Siri'a (Vilagos) a repausatu Georgiu Vasilievicíu, parochulu si protopresbiterulu romanu ortodocsu alu Aradului in alu 58-lea anu alu vietii sale si alu 31-lea alu servitiului seu pastoralu. Fi-ai tierin'a usióra!

(Sinuciderea unui medicu.) Sambata la 10 óre diminétia, d. C. Constantiniu, doctoru in medicina si chirurgia in Bucuresci, plecà d'acasa, dicêndu sociei sale, cà se duce se faca o baia. Merse la bai'a Dianei si cerù o baia calda. Remasu singuru, se inchise in cabina. Càte-va minute in urma, servitorii stabilimentului audira detunarea unei arme in cabin'a, in care era doctorulu. Alérga, batu la usia, o spargu si gasescu pe doctoru scaldatu in sange. Nefericitulu se culcase pe patulu din cabina si 'si descarcase in peptu si in gura cele siése focuri ale revolverului seu. Cinci lovituri atinsesera peptulu; a siésea care 'i a curmatu viati'a, fusese slobozita in gura. 'Nainte d'a se sinucide, scosese gherocalu, remanendu numai cu giletca. Pe masa s'a gasitu o scrisóre adresata sociei sale, prin care 'i lasa adio cu multa iubire si 'i spune caus'a sinuciderei sale. Elu dice, cà suferea de o bóla cronica, numita „ataxie locomotrice" care 'i face viati'a nesuferita. Doctorulu Constantiniu se insurase numai de doi ani. Soçia s'a este din famili'a Elefterescu. Abia era càte-va dile, de càndu se intorsese din Paris, unde si' terminase studiele. Parchetulu a venitu indata la façi'a locului si a inceputu anchet'a.

(Temere de inundare.) „Vocea Covurluiului" spune, cà apele Dunarii crescu continuu, si Galatii cu dreptu cuventu incepu a se nelinisci. De càtu-va timpu, mai in fiacare di apele crescu cu 8, 10 ba si 14 centimetre. Dunarea — de si desghietiata de la Galati in susu, sloiurile ei inse s'au indesitu si prinsu intre Tulcea si Isaccea, ér' gerulu dileloru din urma a facutu mass'a ghietiósa si mai compacta, si prin urmare scurgerea apei anevoiósa. In vederea acestoru temeri, de si inca sub coronamentulu cheiului vechiu, apele au 60 centimetre pèna voru debordá, ér' sub coronamentulu cheiului mai nou este 1 metru si 60 c. m, totusi suntemu informati, cà autoritatea comunala a luatu mesuri de aperare.

(Trei copii d'odata.) In nóptea de Sambata, Mari'a, soçi'a lui Négu Macelarulu, strad'a Reionului, a nascutu trei copii, din cari doi baiati si o fata. Pèna acum mum'a si copii sunt sanatosi.

Indreptare. In Nr. trecutu (18) in articlulu „Schitie din vieati'a nóstra nationala" rèndulu alu 16-lea de susu in josu in locu de: „numai asia se póte aplicá" este a se ceti „numai asia se póte esplicá"; ear' in not'a de pe colón'a 3-a in locu de „Scriitoriloru, se pare" s. a. este a se ceti: „Scriitoriulu" se pare cà nu voiesce se admita s. c. l.

Pretiurile cerealeloru

in piati'a Brasiovului din 25 Februariu 1881.

	Hectolitre.	fl. cr.		Hectolitre.	fl. cr.
Granu	fruntea	8 20	Mazerea		8.—
	midiulocu	7.80	Lintea		10.—
	de diosu	6.70	Fasolea		4.10
Mestecatu		6.30	Cartofi		10 60
Secara	frumósa	5.45	Sementia de inu		5.10
	de midiulocu	5.25	„ de cânepa		1.25
Ordiulu	frumosu	3.90		1 Chilo.	fl. cr.
	de midiulocu	3.50	Carne de vita		—.44
Ovesulu	frumosu	2.—	„ de rimatoriu		—.40
	de midiulocu	1.90	„ de berbece		—.—
Porumbulu		3.20		100 Chilo.	fl. cr.
Meiu		5.20	Seu de vita prospetu		35 —
Hrisca		—.—	„ „ „ topitu		48.—

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 25 Februariu st. n. 1881.

Rent'a de auru ungara	111.75	Imprumutulu cu premiu ung.	114.50
Imprumutulu cailoru ferate ungare	127 —	Losurile p. regularea Tisei si a Segedin.	108.50
Amortisarea datoriei cailoru ferate de ostu ung. (1-a emissiune)	85.40	Rent'a de harthia aust.	73 40
dto. (II-a emissiune)	102.75	„ de argintu „	75 90
dto. (III-a emissiune)	88.50	„ de auru „	89.90
Bonuri rurale ungare	95.75	Losurile din 1860	130 50
dto. cu cl. de sortare	95.50	Actiunile bancei austr.-ungare	816 —
Bonuri rurale Banat-Timis.	95.50	„ bancei de creditu ungare	268 50
dto. cu cl. de sortare	94.—	„ bancei de creditu austriace	293.50
Bonuri rurale transilvane	93 75	Argintulu in marfuri	—.—
„ croato-slav.	97.—	Galbini imperatesci	5.54
Despagubirea p. dijm'a de vinu ung.	94.50	Napoleond'ori	9.31
		Marci 100 imp. germ.	57 35
		Londr'a	117.60

Cursulu Bursei de Bucuresci

dela 12/24 Februariu 1881.

Valori	Dobanda	Scadenti'a Cupóneloru	Cerute	Oferite
Oblig. rurale convertite	6%	23 Apr. 23 Oct.	92.½	93.—
Imprum. Oppenheim	8%	1 Ian. 1 Iul.	110.—	—.—
Oblig. domeniale	8%	idem	104.½	105.—
„ Cred. fonc. rurale	7%	1 Iul. 1 Ian.	101.½	102.½
„ Cred. fonc. urban	7%	idem	95.½	96.½
Imprumutulu comunei Bucuresci	8%	1 Iul. 1 Ian.	101.¾	102.¾
Act. càilor fer. romane	5%	1 Iuliu	59.—	—.—
Oblig. nóue ale statului	6%		—.—	—.—
Actiele Bancei Nationale		1 Ian. 1 Iul.	573.—	576.—
Dacia, cump. de asig. Act. (fr. 500)	8%	1 Ianuariu	200.—	200.—
Losuri municipale (lei 20)			27.—	28.—
Renta romana	5%		80.½	81.½
Argintu contra auru			101.¼	101.½

Editoru: Iacobu Muresianu. Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipografi'a: Ioanu Gött si fiiu Henricu.